

Arol z Brixu

nar. 13. 9. 1969

otec: Arol Kralický Sněžník

matka: Flora ze Stárkova dvora

majitel: K. Taubman, Nové Strašecí

35

Zpravodaj chovatelů rottweilerů

ČSCHDZ

Český svaz chovatelů drobného zvířectva

ZÁKLADNÍ SPECIÁLNÍ KYNOLÓGICKÁ OKGANIZACE CHOVATELŮ ROTTWEILERŮ

Redakce Zpravodaje :

Dagmar Černá, Nad Šárkou 134, Praha 6-Dejvice, telefon 322-573

Mudr. Karol Hollý, nám. I. mája 12, Kremnica, okr. Žiar nad Hronom

MVDr Libor Chabr, Novodvorská 1091, Praha 4-Bráník , tel. 464-343

PUD ZACHOVÁNÍ DRUHU A Z NĚJ VYPLÝVAJÍCÍ PUDY (pokračování)

1/ pohlavní pud je hormonálně podmíněný. Při hárání fen se vyhledávají partneři a za normálních podmínek dojde k nakrytí. Vztah feny a psa a jejich jednání při krytí se řídí instinkty. Vlivem pohlavního pudu se může značně změnit jednání psa nebo feny, ostatní pudy mohou ustoupit nebo být dočasně potlačeny (špatná ovladatelnost, poslušnost, čichové práce atd.). U psa se může i probuzením pohlavního pudu projevit touha prosadit se, uplatnit.

2/ pud pěstovat se projevuje u feny starostí o štěňata u ošetřování mladých. Při zdánlivé březosti může fena pečovat i o neživé předměty.

CHARAKTEROVÉ VLASTNOSTI PSA, PUDY A JEDNÁNÍ VYPLÝVAJÍCÍ Z PUDU SEBEZÁCHOVY A Z PUDU ZACHOVÁNÍ DRUHU

1/ sociální (společenský) pud se liší u jednotlivců téhož druhu ve snaze žít dočasně nebo trvale v menší nebo větší skupině zvířat, ke které se cítí vázání. U psovitých šelem nazýváme tyto skupiny smečky.

2/ pud žít ve smečce. Ve smečce žije zvíře ve vztahu k ostatním v pozitivním nebo negativním smyslu. Určité pudy, instinkty, povahové vlastnosti a způsob jednání se mohou vyvinout jen v takových společnostech a jen tam mají svůj smysl.

Všechny zvířecí skupiny obývají určitý vymezený prostor, který jim poskytuje potravu a dává podmínky k životu. Nazývá se teritorium.

U divokých psů odpovídá loveckému revíru smečky a nebývá přesně ohraničené. Značkování močí slouží spíše ke vzájemnému kontaktu. Cizí jedinci však dovnitř nesmějí. Mnohem přesněji je vymezen domov rodiny, pelech je hlídán a rodiče ho brání.

V těchto zvyklostech divokých psů mají kořeny povahové vlastnosti jako je hlídání a pud vrátit se domů.

3/ sociální řád = hodnostní zařazení existuje ve všech zvířecích společnostech. Stupeň zařazení se získává více nebo méně vážným bojem, imponováním a vyhrožováním, projevy podřízení a přátelství. Mezi členy vlčí nebo psí smečky existuje stále jisté napětí. Vzájemná jednání závisí silně na povahových vlastnostech jednotlivých zvířat:

- 1 a pocit fyzické síly spojený s vnitřní jistotou
- 1 b pocit fyzické slabosti spojený s nejistotou a bázlivostí
- 2 a tvrdost
- 2 b měkkost a vnímavost
- 3 a pud prosadit se
- 3 b pud podřídít se
- 4 a bojový pud kombinovaný event. s žádoucí ostrostí
- 4 b pud utéci spojený s nežádoucí ostrostí
- 5 a silně vyvinuté sexuální jednání
- 5 b málo vyvinutá sexuální jednání

Vždy však hraje úlohu vývin vyšší psychické činnosti a temperament. sociální zařazení se dá rozpoznat již u štěňat.

4 ZVLÁŠTNÍ PUDY A CHAR. VLASTNOSTI PSA SOUVISÍCÍ SE SOCIÁL. PUDEM

Pro většinu domácích psů je člověk členem smečky a rodina, náhradou za smečku, ke které se cítí vázán. Pes se snaží získat své hodnostní zařazení i za těchto změněných podmínek. Byt, dům, zahrada jeho pána tvoří teritorium, které střeží a brání proti vetřelcům a kam se stále vrací.

A/ pud vrátit se domů je síla, která nutí psa, jenž opustil své území, vyhledat znovu smečku. U domácího psa je však silnější pouto k pánovi než vztah k teritoriu.

B/ pud hlídat se ,může velmi lišit ve svých projevech. Spočívá však na vlastnosti ohlásit, varovat nebo napadnout více nebo méně vážně všechny cizí bytosti (lidi i psy), kteří se přiblíží nebo snaží vniknout do jeho domova. Tuto vlastnost nazýváme ostrážitost. U RTW se projevuje převážně jako bojová ostrážitost. Závisí na sebejistotě, nebojácnosti, na intenzitě bojového pudu a také na ostrosti event. bázlivosti, nedůvěře a síle pudu utéci. Všeobecně jsou nejistí a nedůvěřiví psi lepší hlídači než sebejistí jedinci. Svou roli hraje také vyšší psychická činnost a zkušenost.

C/ hodnostní zařazení. Tendenci k ujasnění hodnostního zařazení pozorujeme i v "lidské smečce". Při tom se uplatňují:

1/ pud prosadit se, 2/ schopnost podřídít se, 3/ ovladatelnost, 4/ bojový pud, 5/ ostrost 6/ nebojácnost.

Pud prosadit se na vyšší hodnostní stupeň a pud podřídít se vyskytují v různé míře u všech psů. Ve smečce má každá zvíře tendenci dostat se výše. Musí mít však také schopnost podřídít se nadřazenému členu smečky - jinak by nepřežilo. Mladí se musí podřizovat starším, silnějším a zkušenějším.

1/ pud prosadit se je snaha zaujmout ve smečce vyšší postavení, pokud možno místo

vůdce. Vůči člověku se projevuje tento pud odporem, hrozením (vrčením, ceněním zubů) nebo dokonce bojem. Má-li být vztah pán-pes v pořádku, musí pán psovi nějakým způsobem dokázat svou nadřazenost, musí umět jednoznačně hrát roli nadřazeného člena smečky.

2/ schopnost podříditi se Je sklon ustoupit výše postavenému, když pes zjistil jeho fyzickou nebo psychickou sílu, a naučit se ji respektovat. Tato schopnost je předpokladem tzv. ovladatelnosti. U jednotlivých psů je různě odstupňovaná.

3/ ovladatelnost znamená podřízení se člověku jako nadřazenému členu smečky; znamená umět poslouchat. S ovladatelným psem se dobře pracuje, je však často méně vázaný na pána. Je sice oddaný, umí si však rychle zvyknout na cizí osoby. U RTW má být ovladatelnost střední až velká.

4/ bojový pud je snaha změřit své tělesné síly (napřed ve hře, později vážně) se soupeřem. Slouží k ujasnění hodnotního zařazení. Zdá se, že boj působí jistým psům (tak jako lidem) uspokojení; můžeme mluvit o radosti z boje. Předpoklady k tomu jsou:

1) pocit fyzické síly, 2) vnitřní jistota, nebojácnost, 3) pud prosadit se, 4) jistá tvrdost, 5) výrazný sexuální pud.

U RTW-obranáře- Je maximální odvaha a bojovnost, vysoce vyvinutá aktivně obranná reakce, velká tvrdost.

K vážným bojům dochází jen mezi samci nebo mezi fenami, nebo mezi psem a ohrožujícím ho člověkem, kterého pes pokládá za nepřítele anebo soupeře. Vztah pes-fena se řídí v první řadě sexuálním pudem. Bojový pud může být zesílen ještě ostrostí. Takoví psi pak zvláště rádi napadají a mohou se vyvinout za jistých okolností v opravdové rváče. To ovšem u RTW, vynikajícího silou, nechceme.

5/ostrost. Ostrostí rozumíme vlastnost reagovat nepřátelsky, tj. agresivně na zdánlivě nebo skutečně ohrožující podněty. Už jsme mluvili o dvou různých typech ostrosti. Zdánlivá neboli nežádoucí ostrost slouží jen k sebeobraně, pramení z pudu utéci, z bázlivosti. Skutečná, žádoucí ostrost je podmíněna silným bojovým pudem, pudem prosadit se, nebojácností a vrozenou lehkou dráždivostí s nepřátelským laděním, která se může vystupňovat až k pudu napadat. Pak mluvíme o nízkém prahu dráždivosti. Takové psy můžeme přirovnat k lidem-rváčům, kteří nerozumějí žádnému žertu. Toto nepřátelské ladění vůči světu je individuální charakterová vlastnost, která se projevuje v bojových situacích a při vážném ohrožení. Je to přirozená ostrost. RTW má být středně vydražditelný. Jeho ostrost má být omezená, až střední. Rozhodčímu pro povahu musí být tyto 2 rozdíly v ostrosti jasné. Přesto právě zde se dělá nejvíce chyb.

6/ "odvaha" lépe nebojácnost

Existuje ještě další špatné vysvětlení "ostrosti". Ostří psi, jsou-li ohroženi, se dokáží vrhat slepě a bez zábran na protivníka. Rozhodčí je často označují jako "odvážné". Kynologové často užívají výraz "odvaha", chtějí-li pojmenovat vlastnost, kdy pes zasahuje s nasazením vlastního života, kdy překonává pud sebezáchovy; např. při obraně mladých, partnera, rodiny, smečky atd., při záchraně lidského života. Vyvolávají tím dojem, že pes si je vědom nebezpečí a obětuje

se pro jiné.

Odvážné jednání předpokládá: jasný přehled situace, představu následků zákroku a odhad velikosti hrozícího nebezpečí. Jen člověk má tyto předpoklady, díky svým duševním schopnostem. Slovo "odvaha" chceme tedy a musíme z kynologického slovníku škrtnout.

Nedá-li se pes ničím zaleknout a odradit, nebojí-li se nebezpečného nepřítele, napadne ho a nedá se odstrašit ani tvrdým bojem, chrání-li svého pána před napadením, chová se jako odvážný člověk. Rozdíl je v tom, že nemá představu o nebezpečí, o ozbrojení protivníka, klacek, nůž, revolver mu nedělají žádné starosti; neví, že výstřel z revolveru ho může zabít. Jedná prostě podle svého povahového založení, řídí se pudy, jedná slepě. U člověka bychom takové jednání hodnotili jako emocionální, nikoliv jako odvážné. Proto hovoříme u psa raději o nebojácnosti. Nesmíme ji však zaměňovat s ostrostí. Nebojácnost nemusí být spojena s ostrostí. Žádoucí ostrost však podporuje bojový pud.

D) pud bránit

označuje připravenost postavit se s ohroženým členem smečky vůči nepříteli a je-li to nutné, bránit ho. Představuji si, že bojovný, nebojácný pes se žádoucí ostrostí chápe útok na svého pána, jako by to byl útok na něj. Z pocitu nejužšího svazku s pánem napadá společného nepřítele. Jak dalece zasahuje i vyšší psychická činnost, tj. přehled o situaci, se nedá říci.

Nebojácnost předpokládá u psa: vnitřní jistotu, výrazný bojový pud, určitou tvrdost; pouze jako stimulátor žádoucí ostrost. U RTW má být pud bránit zvláště velký.

Vedle sebejistoty patří bojový pud (aspoň u velkých plemen) k nejcennějším charakterovým vlastnostem domácího psa. U RTW má být vysoce vyvinutý.

(Z knížky švýcarského autora prof. Eugena Seiferle "Wesensgrundlagen und Wesensprüfung des Hundes" vybrala Dagmar Černá. Prof. dr. dr. h. c. Eugen Seiferle se podílel aktivně na sestavení nového standardu RTW)

SCHŮZE CHOVATELSKÉHO KOLEGIA ZSKOCH - RTW

se konala v pátek 22.11.1974. Přítomni: D. Černá, MVDr Libor Chabr, doc. E. Weidlich, Alex. a Vlad. Dočekalovi.

1. Chovatelské kolegium sepsalo seznam chovných fen a krycích psů.
2. Navrhlo krycí psy pro feny, které mají být kryté koncem tohoto a začátkem příštího roku.
3. Dále se pracovalo na diagramu vývoje chovu rottweilerů v ČSSR. Schůze pokračovala v úterý 26.11., kdy byl diagram dokončen. Doufáme, že se nám podaří vytisknout ho a rozmnožit, aby se s ním mohli seznámit všichni chovatelé rottweilerů.

NOVÉ CHRÁNĚNÉ NÁZVY CHOVNÝCH STANIC RTW

36/01 - Ze (Boh. Zeman)

37/ ze Zatačky (Vlad. Lněnička)

ZKOUŠKY Z VÝKONU

DRINA ZE STÁRKOVA DVORA složila zkoušku ZVV1; psovod J.R.Klaus.

28.9.1974 složila úspěšně zkoušku ZVV1 HATTY KRALICKÝ SNĚŽNÍK; psovod MUDr.K.Hollý: S 99,P 92,O 90 - rozhodčí s.Rychnovský. Nemůžeme se divit, že její výkon vzbudil zasloužený obdiv všech účastníků i majitelů jiných plemen. Je to jistě nejlepší propagace rottweilerů.

21.9.1974 složil ZVV1 CHUAN KRALICKÝ SNĚŽNÍK; psovod Jiří Macoun.

23.11.1974 udělal ZVV2 ATHOS Z ROZTOCKÉ DRÁHY; psovod Zd.Kořínek.

ZKOUŠKY RTW V ROCE 1974

	S	P	O	celkem	známka	rozhodčí
TOŇA Z PS - ZVV1						
(psovod Mil.Mráčková)	80	83	84	247	dobře	Nád'
AXON Z DĚLOVÉ HRÁZE -ZVV1						
(psovod Jiří Pensimus)	92	96	79	265	dobře	Nád'
AFRA LADIN DVOREC -ZVV2						
(psovod ing.Gibián)	82	81	97	260	dobře	Hamerník
AMMON VOM BAHRETAL -ZVV3						
(psovod M.Lohniská)	92	87	94	273	dobře	Nád'

ČESTNÉ UZNÁNÍ

získal náš dlouholetý člen,vedoucí ZSKO v Jáchymově, s.Jindřich R. Klaus za obětavou politickovýchovnou činností a práci. ZSKO Jáchymov dostala čestné uznání a I.místo v soutěži okresu Karlovy Vary jako nejlepší organizace okresu.

DALŠÍ DVA VRHY ROTTWEILERŮ

6.11.1974 vrhla fena Bejbina ze Stárkova dvora krytá Farem z PS 7 štěňat - samé fenky. Majitel: Jiří Stárek - Modřany.

22.11.1974 vrhla Certa z PS po krytí Arnem z PS sedm štěňat. Revers Bohumil Zeman, Chomutov.

CHCETE MÍT ŠTĚŇATA S PRŮKAZEM PŮVODU ?

I/Pes I fena musí absolvovat bonitaci; je to ohodnocení exteriéru a povahy. U RTW je provádíme v 18 měsících nebo déle, protože jako těžké a velké plemeno dospívají poměrně pozdě. Podrobný článek o typizaci jsme uveřejnili ve Zpravodaji č.12.

2/Je-li pes zaražen do chovu, musí majitel poslat průkaz původu ČSCHDZ plemenné knize psů (Sokolovská 62,186 05 Praha 8-Karlín) k přeregistraci. K p.p. přiložte zápis o bonitaci.

3/Majitel feny musí žádat o chráněný název chovné stanice. Na předepsaném tiskopisu je třeba vyplnit všech 6 názvů a to českými nebo slovenskými názvy, s podotknutím, zdali název bude před nebo za jménem. Bude tak zařazen do národního rejstříku, který zřídila plemenná kniha opět v r.1974.

4/Chcete-li fenu dát krýt, žádejte včas (nejméně 6 týdnů předem) o přidělení vhodného krycího psa.

5/Krycí listy musí vyplnit a podepsat majitel feny i psa. Červený odešle držitel psa ihned po krytí, modrý zašle majitel feny do týdne po vrhu poradci chovu.

6/Po ohlášení vrhu dostane chovatel od poradce chovu přihlášku k zápisu štěňat, kterou musí co nejdříve vyplnit a vrátit s p.p. feny a bonitačním listem. V rubrice "zapsán" je třeba uvést všechna čísla (nejen první; např.56/65/69). U druhu srsti pište podle standardu: středně dlouhá - hrubá; barva: černá s pálením nebo s rezavými znaky.

7/Pokud chcete,aby štěňata měla v p.p. zaznamenána tituly rodičů, musí jejich, majitelé včas zaslat p.p. plemenné knize k opisu titulů event. vykonaných zkoušek.(Uznávají se pouze tituly získané před krytím).

Všechny chovatelské záležitosti (krycí listy,přihlášky k zápisu štěňat atd.)vyřizuje podle usnesení výboru ze dne 8.11. D.Černá.

ZÁPIS ZE SCHŮZE VÝBORU ZSKOCH ROTTWEILERŮ

Datum konání: 8. listopadu 1974, Hotel Paříž, Praha

Přítomni: D. Černá, MVDr Chabr, V. Hlavsa, doc.F.Weidlich, J.Stárek:

hosté: Alex. Dočekalová , Vlad.Dočekal.

Program: Kontrola zápisu z minulé schůze výboru
Kontrola pracovního plánu 1974
Kontrola usnesení z VČS
Vyřešení chovatelských otázek, doplnění výboru
Různé

1. Přečetl se zápis ze schůze výboru z 19.9.1974. Nebyl splněn bod 13 - žádost o členství v IFR. Zápis byl schválen. Bod 13 splní D.Černá
2. Výbor provedl kontrolu usnesení z VČS. Usnesení se plní: nedostatky se objevily ve výcvikové oblasti, které je nutno věnovat v r.1975 větší pozornost - souvisí i s plánem na r. 1975.
3. Provedla se kontrola pracovního plánu na r.1974. Výbor konstatoval, že se plán rovnoměrně plní. Nedostatky se projevují ve schůzové činnosti a výcviku.

4. Výbor konstatoval nedostatky v chovatelské dokumentaci a administrativě (neodeslané krycí listy, přihlášky k zápisu štěňat atd.) Jedna z příčin tohoto nepříznivého stavu je přestěhování př. Tománka mimo Prahu (ztížený kontakt).

Usnesení: Dnem 8.11.1974 je pověřena vyřizováním chovatelské dokumentace a administrativy s právem podpisu pro plemennou knihu př. Černá. (Změna se oznamuje ČSCHDZ, Hlavní plemenné knize psů a zveřejňuje se ve Zpravodaji)

5. Vzhledem k situaci se výbor rozhodl povolat do výboru náhradníka př. Stárka, (Darwinova 783, Praha 4-Modřany).

Žádáme členy, aby ostatní korespondenci adresovali na předsedu klubu. vzhledem k rozsahu práce se Zpravodajem požádal výbor o výpomoc př. Dočekalovou, která se dobrovolně přihlásila. Výbor doplňuje redakční radu o př. Mudr. Karola Hollého.

6. Předseda organizace přednesl návrh plánu práce na r.1975 a návrh na finanční rozpočet pro r.1975. Usnesení: Obu návrhy byly schváleny a prodány sekretariátu ČSCHDZ.
7. Výbor pověřil př. Černou, aby podala kynolog. úseku ČSCHDZ žádost o delegování s. Pokrovského na bonitace a závody pořádané ZSKOCH RTW.
8. Rozmnožení adres na obálky pro posílání Zpravodaje zajistí V. Hlavsa. Způsob psaní zápisů z výborových schůzí vyhovuje; je nutná zavést evidenci a pravidelně provádět kontrolu zápisů a usnesení.
9. Př. Dočekal byl pověřen nákupem výcvikového rukávu jako pomůcky při posuzování povahy RTW na bonitacích (do konce ledna 1975).
10. Je možnost dát udělat odznaky a medaile RTW. Tuto otázku projedná př. Černá a dr. Hollý v Kremnici; podají zprávu na příští schůzi.
11. Pokladník organizace př. Hlavsa oznámil, že byl pozván KRK na revizi do Jáchymova 22.11.1977. Rozhodnutí výboru: vzhledem k celkové situaci je nutné, aby se výbor sešel ještě jednou před koncem roku. Schůze bude mít návaznost na zasedání OKK ÚV ČSCHDZ. Na této schůzi bude zhodnocena činnost v r.1974 a provedena kontrola hospodaření naší organizace. Předpokládaný termín je 13.-15.12.1974. Na této schůzi se sejdou výbor a KRK.
12. Na prosincové schůzi bude předseda informovat o návrzích organizace služební kynologie v rámci ČSCHDZ (návrh nových stanov) nebo v rámci Svazarmu - budou-li po jednání OKK známy oficiální závěry.

*Zapsala: Dagmar Černá
(Zápis schválen výborem)*

O NEVYHNUTNOSTI VÝCVIKU ROTTWEILEROV

Chovatelia, majitelia a záujemci o rotvajlerov, ktorí sú členmi ZSKOCH a čítajú náš Zpravodaj, sú detailne oboznámení o vzniku, vývoji a vlastnostiach nášho obľúbeného plemena a istotne im nie je potrebné zdôrazňovať fakt, že rotvajler vždy bol, stále je a mal by ostať psom pracovným.

Pes ako domáce zviera sa behom vývoja prispôbil spolužitiu s človekom. pôvodne Je to šelma, ktorá ako väčšina psovitéch šeliem v určitom čase žila vo svorke, a preto bola prírodou obdarená tzv. sociálnym alebo spoločenským pudom a inštinktom, ktorý je postavený na niekoľkých zákonitostiach a predstavuje komplex vrodenných vzorcov správania. Prvým a nemenným zákonom svorky je podriadenie sa vodcovi svorky a druhým je ochrana svorky a jej záujmov pred vonkajším nebezpečím. Spoločenské postavenie vo svorke je veľmi presne určené podľa rebríčka budovaného na vzájomnom rešpekte. Poznanie sociálnych zákonitostí panujúcich v smečke psovitéch šeliem je veľmi zaujímavé a komplikované. My sa však nechceme zaoberať psou či vlčou socioraetriou, na to sú povolanejší. Musíme si uvedomiť, že pes sociálny inštinkt nestratil a má ho aj v podmienkach "ľudskej smečky". Spoločnosť ľudí, obvykle rodinu, si radí podľa jemu vrodenných zákonitostí a v pánovi by mal vidieť vodcu svorky. Pokiaľ tomu tak je, má tendenciu ho poslúchať. Cíti však aj potrebu velenia. Rodinu a známych - teda svoju svorku - chráni. Samozrejme že pán má v roli vodcu svorky na svojho zverenca pôsobiť tak, aby mu pes rozumel. No a tu sme pri koreni veci. Pes rád a ochotne poslúcha svojho pána, keď mu tento zrozumiteľne dá najavo, čo od neho žiada. Pán, neznalý výcvikových metód, psa vlastne týra, že od neho kdečo požaduje, ale nevie mu to riadne vysvetliť. Požaduje od psa, aby mu nedrhol sliepky na dvore, aby v noci zaštekal, aby nenapadal vítaných hostí, kým nevítané návštevy aby aspoň brechtom odplašil, aby nežral hocičo, čo mu príde do cesty, aby mohol s ním ísť na prechádzku a aby ho pritom pes neťahal z jednej strany ulice na druhú, neohrozoval okoloidúcich apod. Pes aj keď sa necvičí, tak sa učí. Princípom výcviku, menovite špeciálneho, je dbať o to, aby sa pes spontánne neučil veciam nežiadúcim a podporovať jeho záujem o budovanie žiadúcich návykov. Pes sa má vychovávať a cvičiť v prvom rade, aby bol príjemným a neobťažujúcim členom ľudskej svorky. Pes sa učí celý život aj bez pánovho pričinenia a je mu jedno, čomu sa učí. Pre človeka je však výhodnejšie, keď sa pes učí poslúchať. Keď vlk prestúpi zákon svorky, je tvrdo potrestaný. Kto má viac psov doma, môže to tiež pozorovať. Ak pes prestúpi zákony ľudskej smečky, ktoré sme mu určili, tiež má byť naňho neprijemne vplyvaná, ovsem "vlčím" spôsobom - teda tak, aby tomu rozumel.

Výcvik je založený na budovaní podmienených reflexov. Toto učenie slovo neznamena nič iné ako pôsobenie na psa podľa určitých, veľmi jednoduchých zákonov. Takto sa pes učí prirodzene, aj neprirodzeným veciam. Tendencia psa, podriaďiť sa pánovi musí byť podporovaná správnym prístupom pána ku psovi. Musí byť láskavý a súčasne autoritatívny, aby pes nedostal chuť o miesto vodcu svorky bojovať. Ak by sa takýto prípad stal, musí pán dokázať svojím správaním, že vodcom svorky je a aj bude on.

Ďalšou častou námietkou je fakt, že majiteľ psa si ho ochotne vychová a vycvičí natoľko, aby bol sociabilný, ale nechápe, prečo by s ním mal robiť skúšky z disciplín, ktoré sú preňho

zbytočné. Teda obrana, stopa, prípadne niektoré z cvikov poslušnosti, ako napr. chodenie po rebríku či kladine. Je to tiež kameň úrazu. Musíme zasa vychádzať z toho, že rotvajler je služobná plemeno. Ako ďaleko to môže dojsť so služobným plemenom, keď sa prestane výcvikové používať a keď odpadne skúška ako podmienka zaradenia do chovu, vidíme na plemenách, kde sa ich podvodná nátura téměř vytratila. Sme samozrejme ďaleko od toho, aby sme tvrdili, že vycvičené prvky sa dedične fixujú, ale vychádzame z predpokladu, že pes, ktorý má skúšku, je prakticky upotrebitelný, má povahu v žiadúcim rozmedzí medzi neovládateľným divochom a bojzlivým zbabelcom, či netečným flegmatikom a ako taký má želateľné vlastnosti, ktoré je treba cieľavedomým chovom upevniť. Keďže v našom štáte je najširšie použitie psov u ozbrojeným zložiek, tak aj nejobecnější požiadavok na psa ZVV1-3 je namieste. Rotvajleři majú nadanie a schopnosti na akýkoľvek výcvik. Nie je jedinej disciplíny počnúc ťažnou a nosnou službou v jeho rodisku, cez použitie u stád, služobné, až po vodiča slepcov, na ktorú by rotvajler nestačil. Dôkazov o tom je hodne. Dva za všetky: V Rakúsku bol rotvajler s titulom "kráľ vodiacich (slepeckých) psov"; v NSR žije rotvajler, ktorý má za sebou 52x skúšku SchH III (obdoba nášho ZPO) a nikdy nebol dobrý, iba výborný, prípadne veľmi dobrý. Nikto nechce od bežných milovníkov tohto plemena až takéto výkony. Je však treba udržať pracovný charakter psa a rotvajler bez skúšky by mal byť vzácnou výnimkou.

Na záver iba toľko. Rotvajler bez skúšky svedčí prinajlepšom o pohodlnom, ak nie o neschopnom majiteľovi, lebo predsa každý rotvajlerkár na svojom plemene okrem exteriéru obdivuje aj ich krásny charakter, ktorému sa dá vyniknúť iba v podmienkach výcviku, ktorým sa zvýrazní. Do výcviku nemožno nikoho nútiť, lebo si to nakoniec odnesie pes; ale ten, kto nechce psa cvičiť, nech si obstará pekingéza alebo maltézáčka a nie pracovne plemeno, ktoré výcvik potrebuje takpovediac k životu.

MUDr Karol Hollý